

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

wpłynęło dn. 17.12.10
 nr. 6589 podpis.....

Warszawa, dnia 15 grudnia 2010 roku

P.T. Kwiecień

KANCELARIA SENATU
 Kancelaria Ogólna
 17. 12. 2010
 Wpł. Nr dz: 367/6589

BMP-0724-10-6/10/JD

SEKRETARIAT
 Biura Prac Senackich
 Wpłynęło dn. 17.12.10
 nr. 10273 podpis.....

Pan
Bogdan BORUSEWICZ
Marszałek Senatu RP

panowie Panie Marszałku,

W nawiązaniu do pisma z dnia 24 listopada 2010 roku (sygn. BPS/DSK-043-3139/10) dotyczącego oświadczenia złożonego przez Senatora RP Pana Marka Trzczińskiego podczas 65. posiedzenia Senatu RP w dniu 17 listopada 2010 roku w sprawie niskiej skuteczności dochodzenia swoich praw przez obywateli poszkodowanych na skutek działalności organów administracyjnych oraz możliwości skutecznego dyscyplinowania urzędników nienależycie wykonujących swoje obowiązki służbowe, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie należy zauważyć, iż w obecnym stanie prawnym osoba poszkodowana na skutek działalności organów administracyjnych może dochodzić swoich praw na gruncie prawa cywilnego przed sądami powszechnymi. Za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej odpowiedzialność ponosi Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa (vide: art. 417 § 1 Kodeksu cywilnego). W przypadku winy funkcjonariusza publicznego (vide: art. 415 kc), odpowiedzialność Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub osoby prawnej oraz funkcjonariusza będącego bezpośrednim sprawcą szkody jest solidarna (vide: art. 441§ 1 kc).

Odpowiedzialność odszkodowawczą pracownika, w tym odpowiedzialność wobec pracodawcy, który naprawił szkodę wyrządzoną przez pracownika osobie trzeciej (art. 120 § 2 Kodeksu pracy), regulują zasady przewidziane w rozdziale 1 działu V Kodeksu pracy. Zgodnie z art. 120 § 1 kp, w razie wyrządzenia przez pracownika przy wykonywaniu przez niego obowiązków pracowniczych szkody osobie trzeciej, zobowiązany do naprawienia szkody jest wyłącznie pracodawca.

Poza pracownikami w rozumieniu norm prawa pracy, podobne zasady odpowiedzialności majątkowej odnoszą się do żołnierzy lub funkcjonariuszy służb mundurowych – Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego, w stosunku do których do naprawienia szkody obowiązany jest Skarb Państwa.

Podkreślić należy, iż odpowiedzialność odszkodowawcza stanowi rodzaj środka naprawczego służącego jedynie likwidacji wyrządzonej szkody. Sygnalizowany w doktrynie prawa problem praktyki niedochodzenia przez organy administracji publicznej odpowiedzialności majątkowej od bezpośrednich sprawców szkód wyrządzonych przy wykonywaniu władzy publicznej w większym stopniu dotyczy wadliwej praktyki, niż uregulowanej w obowiązującym ustawodawstwie osobistej odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy.

Pragnę przy tym poinformować, iż zasady odpowiedzialności odszkodowawczej funkcjonariuszy publicznych za stanowiące rażące naruszenie prawa, działania lub zaniechania działań funkcjonariuszy przy wykonywaniu władzy publicznej zostały określone w poselskim projekcie ustawy o szczególnych zasadach odpowiedzialności funkcjonariuszy publicznych za rażące naruszenie prawa (druk sejmowy nr 1407), który obecnie znajduje się na etapie prac parlamentarnych.

Ponadto wskazać należy, iż w obowiązującym stanie prawnym istnieją mechanizmy skutecznego dyscyplinowania urzędników nienależycie wykonujących swoje obowiązki służbowe. Pracownicy urzędów państwowych, pracownicy samorządowi i członkowie korpusu służby cywilnej mają bowiem ustawowy obowiązek stosowania się do poleceń i sumiennego wykonywania poleceń służbowych przełożonych.

Osoba poszkodowana na skutek opieszałego załatwiania sprawy ma prawo złożyć zażalenie do organu administracji publicznej wyższego stopnia (vide: art. 37 *Kodeksu postępowania administracyjnego*). Ponadto, może zwrócić się ze skargą na bezczynność organu do sądu administracyjnego [vide: art. 3 § 2 pkt 8 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm.)], który uwzględniając skargę, zobowiązuje organ do wydania w określonym terminie aktu lub interpretacji lub dokonania czynności lub stwierdzenia albo uznania uprawnienia lub obowiązku wynikających z przepisów prawa.

W razie niewykonania wyroku uwzględniającego skargę na bezczynność oraz w razie bezczynności organu po wyroku uchylającym lub stwierdzającym nieważność aktu lub czynności poszkodowany może posłużyć się instrumentem o charakterze restrykcyjno – dyscyplinującym, jakim jest grzywna za niewykonanie wyroku. Sąd na wniosek strony może wymierzyć organowi grzywnę do wysokości dziesięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie odrębnych przepisów.

Odpowiedzialność pracowników organów administracji publicznej za niezałatwienie sprawy w terminie z nieuzasadnionych przyczyn, niedopełnienie obowiązku zawiadomienia stron o przekroczeniu terminu załatwienia sprawy czy niezałatwienie sprawy w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez organ wyższego stopnia przewiduje przepis art. 38 *kpa*, który wraz z przepisami art. 34-37 ustawy z dnia 16 września 1982 r. *o pracownikach urzędów państwowych* (t.j.: Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953 z późn. zm.), art. 108-113 *Kodeksu pracy* i art. 113-131 ustawy z 21 listopada 2008 r. *o służbie cywilnej* (Dz. U. Nr 227, poz. 1505 z późn. zm.) stanowi podstawę odpowiedzialności porządkowej, służbowej i dyscyplinarnej pracowników urzędów państwowych, pracowników samorządowych i członków korpusu służby cywilnej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji została przygotowana ustawa z dnia 3 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, która w dniu 7 grudnia 2010 roku została przekazana Prezydentowi RP do podpisu. Ustawa ta przyznaje stronom postępowania administracyjnego prawo skarżenia nie tylko bezczynności organów administracji publicznej, ale również przewlekłości prowadzonego przez te organy postępowania, wypełniając lukę prawną w tym zakresie, na istnienie której zwracał uwagę Naczelny Sąd Administracyjny, a ostatnio również Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu. Rozszerzenie prawa do złożenia zażalenia do organu wyższej instancji na przewlekłe prowadzenie postępowania ma również ten skutek, że przewlekłość postępowania, analogicznie jak bezczynność, podlegać będzie kognicji sądów administracyjnych, które uznając skargę za zasadną, będą mogły

zobowiązać organ do załatwienia sprawy w określonym terminie, a gdyby pomimo to organ nie załatwił nadal danej sprawy – do wymierzenia temu organowi grzywny.

W ocenie MSWiA, obowiązywanie przepisów znowelizowanych ustaw – Kodeksu postępowania administracyjnego oraz Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi wzmocni prawa osób poszkodowanych i zapewni zwiększenie skuteczności dochodzenia swoich praw przez obywateli poszkodowanych na skutek działalności organów administracyjnych.

Z poważaniem

MINISTER
SPRAW WNETRZNYCH I ADMINISTRACJI
z up. Piotr STACHANCZYK
Podsekretarz Stanu

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów